

845

Na temelju članka 29. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), federalni ministar zdravstva donosi

**PRAVILNIK
O NAČINU OBAVLJANJA OBVEZNE DEZINFEKCIJE,
DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE**

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim pravilnikom uređuje se način provođenja obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (u daljem tekstu: DDD mjere), koje se provode sa ciljem sprječavanja pojave i suzbijanja širenja zaraznih bolesti.
- (2) Način provođenja DDD mjera obuhvata i rokove, kao i druge uvjete provođenja ovih mjera, te fumigaciju, kao poseban način provođenja obveznih DDD mjera.

Članak 2.

- (1) Obvezne DDD mjere provode se u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne zaštite, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za snabdijevanje vodom za piće i uklanjanje otpadnih voda, te deponijama za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima, te drugim objektima (u daljnjem tekstu: površine, prostori i objekti).
- (2) Provođenje obveznih DDD mjera obvezni su osigurati vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stavka 1. ovog članka, sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05).
- (3) Obvezne DDD mjere u objektima iz stavka 1. ovog članka, na način određen ovim pravilnikom provode zdravstvene ustanove, gospodarska društva, te fizičke osobe-obrtnici ako za obavljanje te djelatnosti imaju odobrenje federalnog ministra zdravstva, sukladno Pravilniku o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe-obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Članak 3.

Obvezne DDD mjere se provode kao:

- 1) Obvezne preventivne DDD mjere kao opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti;
- 2) Obvezne DDD mjere kao posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se provode radi:
 - a) sprječavanja pojave zaraznih bolesti - preventivna DDD kao opća mjera,
 - b) suzbijanja širenja određenih zaraznih bolesti - protuepidemijska DDD kao posebna mjera.

**II. NAČIN PROVOĐENJA OBVEZNE DEZINFEKCIJE,
DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE KAO OPĆE MJERE
ZAŠTITE PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI**

Članak 4.

- (1) Dezinfekcija podrazumijeva skup mjera i postupaka koji se poduzimaju sa ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja patogenih i drugih mikroorganizama na površini tijela, na predmetima, materijalima, opremi ili u prostoru.
- (2) Dezinsekcija je skup različitih postupaka koji se poduzimaju sa ciljem smanjenja populacije – najmanje do

praga štetnosti, zaustavljajući rast i razmnožavanje ili potpuno uništavajući prisutnu populaciju štetnih insekata koji prenose uzročnike zaraznih bolesti, parazitiraju na tijelu čovjeka, uzrokuju alergijske reakcije, imaju toksično djelovanje ili su uznemirivači ili skladišni štetnici u hrani.

- (3) Deratizacija podrazumijeva skup postupaka i mjera kojima se štetnim vrstama glodara sprječava ulaženje, zadržavanje, hranjenje i razmnožavanje ili se reducira njihov broj u stambenim i poslovnim prostorima i njihovoj okolini.

Članak 5.

Obvezna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavljaju se kao preventivna i protuepidemijska.

Članak 6.

- (1) Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se na temelju programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i ovom pravilniku.
- (2) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija se provodi povremeno prema epidemiološkim i sanitarno-higijenskim indikacijama, a obvezu njihovog provođenja određuje kantonalno ministarstvo mjerodavno za zdravstvo.

1. Obvezna preventivna dezinfekcija

Članak 7.

- (1) Obvezna preventivna dezinfekcija kao opća mjera za sprječavanje pojave zarazne bolesti podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se poduzimaju radi održavanja osobne higijene, te održavanja higijene prostora i mikrobiološke ispravnosti pribora, predmeta, opreme, površina, prostora i u objektima.
- (2) Obvezna (preventivna) dezinfekcija kao opća mjera provodi se uvijek prije prve uporabe površina, prostora ili objekata ili nakon njihovoga duljeg nekorisćenja, odnosno prije ponovne uporabe.
- (3) Osim situacija iz stavka 2. ovog članka, obveznu (preventivnu) dezinfekciju kao opću mjeru obvezni su kontinuirano provoditi korisnici obveznih DDD mjera na površinama, u prostorima ili objektima kao svakodnevni i kontinuirani proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

Članak 8.

- (1) Obvezna preventivna dezinfekcija obavlja se u sljedećim rokovima:
 - a) svakih 60 (šezdeset) dana u:
 - 1) objektima za javno vodosnabdijevanje,
 - 2) objektima za proizvodnju, skladištenje i promet životnih namirnica i sirovina za njihovu proizvodnju i prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (klaonice, mljekare, prodavnice mesa i proizvoda životinjskog porijekla, različiti proizvodni pogoni, ugostiteljski i ostali objekti prehrane, kuhinje, trgovački objekti i tržni centri, hladnjače i sl.),
 - 2) veletržnicama, tržnicama, ribarnicama.
 - b) svakih 90 (devedeset) dana u:
 - 1) prostorima za održavanje izložbi ili sajmova,
 - 2) objektima namijenjenim za smještaj većeg broja ljudi (hoteli i drugi turistički objekti, studentski i đački domovi, prihvatilišta, socijalne ustanove i dr.),
 - 3) objektima odgojno-obrazovnih ustanova (obdaništa, osnovne, srednje, više i visoke škole i dr.),

- 4) objektima zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, ambulante, ordinacije, bolnice, klinički centri i dr.), uključujući javni i privatni sektor,
 - 5) objektima za šport i rekreaciju (bazeni za kupanje, športske dvorane i pojedini dijelovi športskih stadiona),
 - 6) objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (aerodromi, željezničke i autobuske stanice, avioni, vozovi, autobusi, trolejbusi, tramvaji, taksi vozila i dr.),
 - 7) objektima i mjestima za javna okupljanja i gdje je frekventnost ljudi povećana (kinodvorane, pozorišta, objekti MUP-a, zatvori, banke, šalter sale i dr.),
 - 8) mrtvačnicama, te prijevoznim sredstvima za prijevoz umrlih osoba,
 - 9) deponijama otpada,
 - 10) u svim drugim objektima u kojima se obavlja društvena, gospodarska ili javna djelatnost.
- c) svakih 180 (sto osamdeset) dana obavlja se preventivna dezinfekcija zatvorenih vodova klimakomora i kanala za snabdijevanje zrakom, u hotelskim objektima, objektima javnog okupljanja i gdje je frekventnost ljudi povećana.
- (2) Osim navedenih rokova, iste mjere se provode i češće po epidemiološkim indikacijama koje utvrđuje kantonalni sanitarni inspektor, odnosno zavod za javno zdravstvo kantona sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti.

2. Obvezna preventivna dezinfekcija

Članak 9.

Obvezna preventivna dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode s ciljem sprječavanja zadržavanja, razmnožavanja, smanjenja populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda), te održavanje njihove populacije ispod praga štetnosti, radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno - tehničkih uvjeta na površinama, u prostorima ili objektima.

Članak 10.

- (1) Obvezna preventivna dezinfekcija obavlja se u sljedećim rokovima:
- a) svakih 90 (devedeset) dana u:
 - 1) objektima za proizvodnju, skladištenje i promet životnih namirnica i sirovina za njihovu proizvodnju (klaonice, mljekare, prodavnice mesa i proizvoda životinjskog porijekla, različiti proizvodni pogoni, ugostiteljski i ostali objekti prehrane, kuhinje, trgovački objekti i tržni centri, i sl.),
 - 2) veletržnicama, tržnicama, ribarnicama,
 - 3) objektima namijenjenim za smještaj većeg broja ljudi (hoteli i drugi turistički objekti, studentski i dački domovi, prihvatilišta, socijalne ustanove i dr.),
 - 4) deponijama otpada.
 - b) svakih 180 (sto osamdeset) dana:
 - 1) objektima odgojno-obrazovnih ustanova (obdaništa, osnovne, srednje, više i visoke škole i dr.),
 - 2) svim objektima zdravstvenih ustanova (domovi zdravlja, ambulante, ordinacije, bolnice, klinički centri i dr.),
 - 3) objektima javnog prijevoza putnika (aerodromi, željezničke i autobuske stanice, i dr.),
 - 4) objektima i mjestima za javna okupljanja i gdje je frekventnost ljudi povećana (kinodvorane,
- pozorišta, objekti MUP-a, zatvori, banke, šalter sale i dr.),
- 5) u kanalizacijskim sustavima, kolektorima, šahtovima i energetske kanalima toplovodnih, električnih, telefonskih i drugih instalacija,
 - 6) u svim drugim objektima u kojima se obavlja društvena, gospodarska ili javna djelatnost.
- (2) Provođenje preventivne dezinfekcije obveza je vlasnika ili korisnika objekata i prostora iz stavka (1) ovog članka.

3. Obvezna preventivna deratizacija

Članak 11.

- (1) Obvezna preventivna deratizacija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere koje se provode sa ciljem sprječavanja ulaženja, zadržavanja, razmnožavanja i smanjenja populacije štetnih glodavaca na površinama, prostorima ili objektima, na biološki prihvatljiv minimum, i koja se provodi na sustavan način (u daljem tekstu: obvezna sustavna preventivna deratizacija).
- (2) Pod obveznom sustavnom preventivnom deratizacijom kao općom mjerom, podrazumijevaju se i sve mjere kojima se stvaraju nepovoljni uvjeti za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih glodara na površinama, u prostorima ili objektima koje su osobe korisnici obveznih DDD mjera dužni provoditi, a to su:
- a) higijensko-tehničke mjere:
 - 1) sprječavanje kapanja vode iz cijevi,
 - 2) sprječavanje zadržavanja vode u lokvama,
 - 3) pravovremeno uklanjanje kućnog i ostalog organskog otpada,
 - 4) sprječavanje pristupa glodara do mjesta odlaganja organskog otpada,
 - 5) sakupljanje organskog otpada u zatvorenim kontejnerima,
 - 6) pravilno skladištenje i manipulacija hranom,
 - 7) sprječavanje pristupa glodavcima do zaliha hrane,
 - 8) osiguravanje karantene za pristiglu hranu u većim skladištima,
 - 9) primjereno uskladištenje hrane kako bi bio moguć vizualni pregled prostora,
 - 10) povremeno preslagivanje uskladištene hrane, i
 - 11) uzgoj negrmolikih i nepuzajućih biljaka oko objekata gdje se mogu sklanjati glodavci.
 - b) građevinsko-tehničke mjere:
 - 1) zatvaranje svih otvora oko dovodnih i odvodnih instalacija na način da se spriječi ulaz štetnim glodavcima,
 - 2) zidovi bez otvora sa glatkim donjim dijelom,
 - 3) pravilno izvođenje i ugradnja vrata s metalnim obrubom,
 - 4) ugradnja zaštitnih mreža na prozore, odzračnike i ostale otvore,
 - 5) ugradnja sifona i prepreka u kanalizacijskom sustavu,
 - 6) postavljanje štakorobrana na vezove brodova i na energetske provodnike tijekom boravka brodova u lukama.
 - c) fizikalne mjere:
 - 1) uporaba ultrazvuka, ljepljivih traka.

Članak 12.

- (1) Polazeći od bioloških karakteristika razmnožavanja i ponašanja glodara, a u cilju postizanja boljih efekata, obvezna sustavna preventivna deratizacija se provodi dva puta godišnje, tokom koje se na širem području i u što kraćem

roku provode postupci uništavanja glodara jedinstvenom metodologijom i istim preparatima, a obuhvata:

- a) objekte odgojno-obrazovnih ustanova (obdaništa, osnovne, srednje, više i visoke škole i dr.);
 - b) sve zdravstvene objekte (domovi zdravlja, ambulante, ordinacije, bolnice, klinički centri i dr.);
 - c) javne objekte namijenjene za smještaj ljudi (studentski i đački domovi, prihvatilišta, socijalne ustanove i dr.);
 - d) objekte namijenjene za smještaj ljudi (hoteli i drugi turistički objekti i dr.);
 - e) objekte i mjesta za javna okupljanja i gdje je frekventnost ljudi povećana (kinodvorane, pozorišta, banke, šalter sale i dr.);
 - f) objekte javnog prijevoza putnika (aerodromi, željezničke i autobuske stanice, garažni prostori, remize saobraćajnih sredstava za javni prijevoz);
 - g) objekte za javno vodosnabdijevanje;
 - h) veletržnice, tržnice, ribarnice;
 - i) šahtove i energetske kanale plinskih, telefonskih, električnih i toplovodnih i drugih instalacija;
 - j) glavne sanitarne deponije i ostale prostore gdje su deponije smeća;
 - k) sportske i rekreacijske prostore;
 - l) poslovne, skladišne, prodajne i proizvodne prostore pravnih osoba;
 - m) individualne zanatske, ugostiteljske i dr. radnje;
 - n) otvorene i zatvorene vodotoke, parkove, groblja, površine koje nisu provedene urbanističkoj namjeni, saobraćajnice, mostove, otvorena i zatvorena parkirališta, trgove, javne nužnike i druga javna mjesta na kojima postoji mogućnost zadržavanja i razmnožavanja glodara;
 - o) mrežu gradske i mjesnih kanalizacija za odvođenje otpadnih i oborinskih voda, uređaji za prečišćavanje tih voda, kanali;
 - p) pomoćne prostore stambenih i stambeno-poslovnih zgrada u svim oblicima vlasništva, uključujući: podrumne, tavane, drvarnike, magacinske prostore, dvorišta, smetljarnike, garaže, otvorena i zatvorena dubrišta, te prostorije za ostavljanje poljoprivrednih mašina i oruđa.
- (2) Obvezna sustavna preventivna deratizacija provodi se dva puta u toku godine: proljeće i jesen, a dužna su je organizirati kantonalna ministarstva nadležna za zdravstvo.
 - (3) Plan i program izvođenja obvezne sustavne deratizacije donosi kantonalno ministarstvo mjerodavno za zdravstvo, na prijedlog zavoda za javno zdravstvo.
 - (4) Obveznu preventivnu sustavnu deratizaciju provode nositelji odobrenja za obavljanje deratizacije suglasno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilniku o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe-obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Ukoliko ove mjere provode gospodarska društva, odnosno fizička osobe - obrtnici obavljaju ih sukladno utvrđenom programu pod nadzorom higijensko-epidemiološke službe općine ili kantona, čiji rad usmjerava i stručno-metodološki nadzire kantonalni zavod za javno zdravstvo.
 - (5) Troškovi provođenja obvezne sustavne preventivne deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa financiraju se iz sredstava proračuna kantona i općina, a obuhvataju objekte i površine iz stavka (1) toč. a), b), c) i n) ovog člana. Troškove provođenja

obvezne sustavne preventivne deratizacije na ostalim objektima i površinama snose vlasnici ili korisnici objekata i prostora.

4. Obvezne protuepidemijske DDD mjere

Članak 13.

- (1) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se pod uvjetima propisanim člankom 25. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- (2) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se sukladno epidemiološkim indikacijama pod uvjetima propisanim člankom 26. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- (3) Obvezna protuepidemijska deratizacija obavlja se sukladno epidemiološkim indikacijama pod uvjetima propisanim člankom 27. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

5. Fumigacija kao poseban način provođenja obveznih DDD mjera

Članak 14.

- (1) Fumigacija je način primjene jako otrovnih i opasnih kemikalija, odnosno fumiganata (I skupina otrova koji djeluju u obliku plina), a koristi se sa ciljem sprječavanja i zaustavljanja širenja zaraznih bolesti te uzrokovanja šteta na površinama, u prostorima ili objektima uzrokovanih mikroorganizmima, štetnim člankonošcima (Arthropoda) i štetnim glodavcima.
- (2) Pravne ili fizičke osobe čiji uposlenici provode fumigaciju obvezno izvješćivaju pisanim putem mjerodavnu zdravstvenu ustanovu sa službom hitne medicinske pomoći, kantonalnu sanitarnu inspekciju i mjerodavnu policijsku upravu najmanje 24 sata prije puštanja plina, pri čemu obvezno navode:
 - 1) vrstu i koncentraciju plina koji se primjenjuje,
 - 2) dan i sat puštanja plina,
 - 3) dan i sat početka provjetravanja,
 - 4) pravila ponašanja tijekom i nakon fumigacije objekata koje uručuje uz potpis vlasniku fumigiranog objekta.
- (3) Ako se fumigacija obavlja u luci, obvezno treba obavijestiti lučku kapetaniju i graničnu sanitarnu inspekciju. Tim za fumigaciju mora biti dostupan i u stalnoj pripravnosti do završetka fumigacije.
- (4) Objekat u kojem se provodi fumigacija mora biti slobodan od osoba te, fizički odvojen od objekata u kojima borave ljudi. Pred primjenu plina na objekat se obvezno ostavljaju oznake, koje noću moraju biti uočljive i osvijetljene, a prilazni put mora biti pregrađen konopcem. Na oznakama na bijeloj podlozi crnim slovima treba pisati: POZOR OTROV! ZABRANJEN PRISTUP! OTROVNI PLIN! FUMIGACIJA (vrsta plina), te znak mrtvačke glave. Objekat mora biti pod neprekidnom čuvarskom službom od časa puštanja plina do završetka provjetravanja.
- (5) Na slobodnom otvorenom prostoru rizičnim područjem se smatra prostor unutar šest metara od fumigiranog objekta. Rizični prostor mora biti slobodan od ljudi čitavo vrijeme fumigacije, do kraja provjetravanja. U rizičnom području dozvoljen je boravak samo sa odgovarajućom zaštitnom maskom ili izolacijskim aparatom.
- (6) Kod prozračivanja u naseljenom mjestu straža se udaljuje najmanje 30 metara od objekta. Zaustavlja se prolaz pješaka i vozila, te određuje zatvaranje prozora na svim susjednim zgradama unutar 30 metara udaljenosti u trajanju od najmanje dva sata od trenu ispuštanja plina. Za vrijeme prozračivanja u objektu i prostoru 30 metara od njega dozvoljeno je boraviti samo sa propisnom zaštitnom opremom. Rad sa fumigantima mora biti sukladan propisu koji se odnosi na otrove.

- (7) Ponovni ulazak u fumigirani objekt po završetku provjetravanja dopušten je tek nakon stručne provjere rezidua plina.
- (8) Pisano odobrenje za ponovni ulazak u fumigirani objekt daje rukovoditelj tima za fumigaciju, te obvezno upisuje vrijeme, mjesto i nađene koncentracije rezidua plina u objektu.

III. NAČIN I ROKOVI OBAVLJANJA OBVEZNE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE, KAO POSEBNE MJERE ZAŠTITE PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 15.

- (1) Obvezna protuepidemijska DDD, kao posebna mjera radi sprječavanja pojave zaraznih bolesti obavlja se prema Programu mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, a koji se donosi sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- (2) Na temelju Programa mjera ovlaštenu izvođača obveznih protuepidemijskih DDD mjera kao posebnih mjera izrađuje Plan provođenja/Operativni plan kojim se mora jasno odrediti ustrojstvo neposrednog provođenja, odnosno način i dinamika obavljanja svih poslova u rokovima i na način predviđen u Programu mjera.

1. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija kao posebna mjera

Članak 16.

- (1) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:
 - a) ako nastaju uvjeti ili se povećava rizik prenošenja zaraznih bolesti na temelju epidemioloških indikacija,
 - b) ako su u sanitarnom nadzoru određene nepravilnosti u održavanju površina, prostora ili objekata koje pogoduju razvoju mikroorganizama,
 - c) tijekom elementarnih nepogoda,
 - d) tijekom izljeva kanalizacije,
 - e) tijekom masovnih skupova,
 - f) tijekom proljevanja ili rasipa infektivnog materijala,
 - g) tijekom zbrinjavanja infektivnog otpada i sl.
- (2) Površine, prostori i objekti u kojima je provedena obvezna dezinfekcija kao posebna mjera mogu se ponovno upotrebljavati nakon izdane potvrde o mikrobiološkoj čistoći koju izdaje ovlaštena ustanova.

2. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija i obvezna protuepidemijska deratizacija kao posebne mjere

Članak 17.

- (1) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere.
- (2) Obvezna protuepidemijska deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere.
- (3) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija i deratizacija kao posebne mjere provode se na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:
 - a) ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni insekti (Arthropoda) i štetni glodari temeljem epidemioloških indikacija,
 - b) ako populacija štetnih insekata (Arthropoda) i štetnih glodara pređe prag štetnosti,

- c) ako se odredi šteta na zalihama hrane nastala djelovanjem štetnih insekata (Arthropoda) i štetnih glodara,
- d) ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih insekata (Arthropoda) i štetnih glodara,
- e) tijekom elementarnih nepogoda,
- f) tijekom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

3. Obvezne protuepidemijske DDD mjere

Članak 18.

- (1) Protuepidemijska DDD mjera provodi se kao posebna mjera s ciljem brzog i efikasnog zaustavljanja i sprječavanja širenja zaraznih bolesti koje prenose ili uzrokuju mikroorganizmi, štetni insekti (Arthropoda) i štetni glodari.
- (2) Obveznu protuepidemijsku DDD mjeru obavljaju higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, kantonalnih zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, ovisno od epidemiološke situacije, a suglasno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- (3) Ukoliko protuepidemijsku DDD mjeru provode gospodarska društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici dužni su je obaviti sukladno utvrđenom programu pod nadzorom higijensko-epidemiološke službe, a suglasno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.
- (4) Operativni plan mjera i aktivnosti za provođenje obvezne protuepidemijske DDD donose mjerodavni zavodi za javno zdravstvo kantona i higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja.
- (5) Operativni plan mjera i aktivnosti za sveobuhvatno i koordinirano provođenje obvezne protuepidemijske DDD u slučaju elementarnih nepogoda od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, donosi Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine u suradnji sa mjerodavnim zavodima za javno zdravstvo kantona. Provedbu Operativnog plana organiziraju mjerodavni kantonalni zavodi za javno zdravstvo i higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, i o svim poduzetim aktivnostima dostavljaju izvješća Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koji je u obvezi redovitog izvješćivanja Federalnog ministarstva zdravstva.

IV. OSTALI UVJETI

Članak 19.

- (1) Prije početka obavljanja dezinfekcije i dezinfekcije u objektima u kojima se nalaze namirnice, treba zaštititi namirnice od mogućeg onečišćenja, kao i primijeniti preparate koji ne ostavljaju mirise na prehrambenim proizvodima.
- (2) Pri obavljanju deratizacije u prostorima u kojima se obavlja proizvodnja ili promet životnih namirnica treba otrovne meke postaviti u posebno zaštićenim, zatvorenim i označenim kutijama uz vođenje evidencije o šemi postavljanja, da se namirnice zaštite od slučajnog ili namjernog onečišćenja.
- (3) Ako se deratizacija obavlja u objektima u kojima se nalaze rasute životne namirnice, treba sakupiti ostatke meka nakon provedbe postupka deratizacije.
- (4) Deratizacijska sredstva treba postavljati u zatvorene kutije ili vezane na žicu (kanalizacijski sustavi, rijeke i morske obale, nasipi) ili postavljene po šemi, nedostupne domaćim životinjama, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon provedenog postupka deratizacije.

Članak 20.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, odgovorne su za korištenje suvremenih i ekoloških preparata, neškodljivih za čovjeka, domaće životinje i okolinu, te ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje pučanstva i čovjekov okoliš od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu obavljanja obvezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ("Službene novine Federacije BiH", broj 81/14).

Članak 22.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-37-2364/16
13. travnja 2016. godine
Sarajevo

Ministar
Doc. dr. Vjekoslav Mandić, v. r.

Na osnovu člana 29. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), federalni ministar zdravstva donosi

**ПРАВИЛНИК
О НАЧИНУ ОБАВЉАЊА ОБАВЕЗНЕ
ДЕЗИНФЕКЦИЈЕ, ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ И
ДЕРАТИЗАЦИЈЕ**

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

- (1) Овим правилником уређује се начин провођења обавезне дезинфекције, дезинсекције и дератизације (у даљем тексту: ДДД мјере), које се проводе са циљем спречавања појаве и сузбијања ширења заразних болести.
- (2) Начин провођења ДДД мјера обухвата и рокове, као и друге увјете провођења ових мјера, те фумигацију, као посебни начин провођења обавезних ДДД мјера.

Члан 2.

- (1) Обавезне ДДД мјере проводе се у грађевинама, постројењима, просторима, просторијама, на уређајима и опреми лица која обављају привредну дјелатност и у дјелатностима на подручју здравства, васпитања, образовања, социјалне заштите, угоститељства, туризма, обрта и услуга, спорта и рекреације, објектима за снабдијевање водом за пиће и уклањање отпадних вода, те депонијама за одлагање комуналног отпада, у дјелатности јавног промета, у и око стамбених објеката, на јавним површинама и јавним објектима у градовима и насељима, те другим објектима (у даљем тексту: површине, простори и објекти).
- (2) Провођење обавезних ДДД мјера обавезни су обезбиједити власници или корисници објеката и простора из става 1. овог члана, у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести ("Službene novine Federacije BiH", број 29/05).
- (3) Обавезне ДДД мјере у објектима из става 1. овог члана, на начин одређен овим правилником проводе здравствене установе, привредна друштва, те физичка лица-обртници ако за обављање те дјелатности имају одобрење федералног министра здравства, у складу са Правилником о условима у погледу стручне спреме запосленика, техничке опремљености просторија и других услова којима морају удовољавати здравствене установе, привредна друштва односно физичка лица-

обртници за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације.

Члан 3.

Обавезне ДДД мјере се проводе као:

- 1) Обавезне превентивне ДДД мјере као опште мјере за спречавање и сузбијање заразних болести;
- 2) Обавезне ДДД мјере као посебне мјере за спречавање и сузбијање заразних болести које се проводе ради:
 - a) спречавања појаве заразних болести - превентивна ДДД као општа мјера,
 - b) сузбијања ширења одређених заразних болести - противепидемијска ДДД као посебна мјера.

**II. НАЧИН ПРОВОЂЕЊА ОБАВЕЗНЕ
ДЕЗИНФЕКЦИЈЕ, ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ И
ДЕРАТИЗАЦИЈЕ КАО ОПШТЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ
СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ**

Члан 4.

- (1) Дезинфекција подразумијева скуп мјера и поступака који се подузимају са циљем уништавања, успоравања раста и размножавања патогених и других микроорганизама на површини тијела, на предметима, материјалима, опреми или у простору.
- (2) Дезинсекција је скуп различитих поступака који се подузимају са циљем смањења популације – најмање до прага штетности, заустављајући раст и размножавање или потпуно уништавајући присутну популацију штетних инсеката који преносе узрочнике заразних болести, паразитирају на тијелу човјека, узрокују алергијске реакције, имају токсично дјеловање или су узнемиривачи или складишни штетници у храни.
- (3) Дератизација подразумијева скуп поступака и мјера којима се штетним врстама глодара спречава улажење, задржавање, храњење и размножавање или се редуцира њихов број у стамбеним и пословним просторима и њиховој околини.

Члан 5.

Обавезна дезинфекција, дезинсекција и дератизација обављају се као превентивна и противепидемијска.

Члан 6.

- (1) Обавезна превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација проводи се на основу програма мјера заштите становништва од заразних болести у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести и овим правилником.
- (2) Обавезна противепидемијска дезинфекција, дезинсекција и дератизација се проводи повремено према епидемиолошким и санитарно-хигијенским индикацијама, а обавезу њиховог провођења одређује кантонално министарство надлежно за здравство.

1. Обавезна превентивна дезинфекција

Члан 7.

- (1) Обавезна превентивна дезинфекција као општа мјера за спречавање појаве заразне болести подразумијева механичке, физикалне или хемијске мјере које се подузимају ради одржавања личне хигијене, те одржавања хигијене простора и микробиолошке исправности прибора, предмета, опреме, површина, простора и у објектима.
- (2) Обавезна (превентивна) дезинфекција као општа мјера проводи се увијек прије прве употребе површина, простора или објеката или након њиховога дужег некориштења, односно прије поновне употребе.